

Эсэгэ ороноо, эхэ нютагаа эб хамта мандуулая!

БУРЯАД

Бүгэдэ арадай сонин

ҮНЭН

1921 оной декабриин 21-нээ гарана

2002
декабриин
25
Среда
№150
(20660)

Үбэлэй дунда
хара хулгана
харын
21
гарагай
4

Бүгдэ арадай сонин

Засагай
дээдын
зургаануудта

ТУСХАЙ
ДУГААР

БУРЯАДАЙ ПРАВИТЕЛЬСТВО: ҮДЭР ҮДЭРЭЙ АЖАЛ ХЭРЭГҮҮД

Буряад Республикын Президент-Потоповын 9-дэ болон 16-да Правительствын үүдтэй, гүйсэдхэх засагай зургаануудай бүрэлдэгшдэй заншалта зүблөө хэбэ.

Республикын муниципальная байгууламтуудан социально-демографическа хэлтэс болон агропромышленна комплексые үүдтэй зүгтөө дэмжэлгын гол бодол тухай, Буряад Республикын үдэрнүүдэ Москвада дэргэдэ бэлдэхэ тухай, судна бүтээлгын үүдтэй шээлэй заводууды хүгжөөлгын хараа зүблөө тухай, «Худалдаа наймаанай политика хуулиин проект тухай, республикын федерализацион Советдэ нийтлэн зүбшэн шээлээгшүүдэ үнгэргэхэ тухай, экономикын үүдтэй сектортэ мүнгэ номолох тухай, Республикын үндэһэн баялгуудай үнэ сэлгүүд тухай, харгы шадарай нютагуудта хүн зошине шээлээ тухай, мяханан комбинадта мүнгэ номолох тухай, Улаан-Үдэ хотодо Хани наймаанай байшан бариха тухай, хирургическа зургаанууд ашаглаагада тушааха тухай зургаанууд декабриин 9-дэ зүбшэн шээлээгшүүдэ бэлдэхэ.

Республикын Президент министрствэнүүд ашгаан зургаануудай хүтэлбэрлэгшэдтэ хэдэн даалгаваринууды үгэбэ. Тэднэй үүдтэй В.В.Путинтай уулзахын тула Буряад Республикын делегациин бүридэлые үүдтэй, Прибайкалийн губерни байгуулжа асуудалнуудад экономическа шэнжээлэгшүүдэ, социально-экономическа хүгжэлтэ үүдтэй республика дотор мяха үйлдбэрлэгшүүдэ үүдтэй стратеги тушаа шэнжээлэхэ үүдтэй бэлдэхэ тухай асуудалаар семинаринуудтай семинар үнгэргэхэ.

Москвада үнгэргэгдэхэ Президентин ёлгодо делегаци элбэгшэ тухай, Буряад ороной зургаануудай Ассамблейин Советдэ суглаанда бэлдэхэ тухай, республикын муниципальная байгууламтуудай социально-демографическа хэлтэс тухай, хамжаанай байгууламтууды үүдтэй зүгтөө дэмжэхэ талаар гүрэнэй-хуулиин үндэһэн хуури байгуулаха тухай, гүрэнэй үүдтэй бусаажа түлэхэ тухай, өөһдөһингөө оршоннууды эсүүлэхэ тухай, агропромышленна комплексдо экономическа хэлтэс гол бодол тухай, эрьсын мүнгэ үүдтэй номолоолгонууды хэхэ тухай, «Республика» болон «Агропромышленна» зургаануудад корпорациин байгууламта асуудалнууд декабриин 16-да зүбшэн шээлээгшүүдэ бэлдэхэ байгаа. Республикын Правительствын элбэгшэтэ бэшэ суглаанай үүдтэй зүйл мүн лэ зүбшэн хэлсэгдэбэ. Энэ үүдтэй 2003 оной январин 28-да үнгэргэгдэхэ Тусхайбал, «Экономико хүгжөөлгөнөө - хуури дэргэдэ хүртээр» (2002-2007 оной үүдтэй) эрхэ түлөөлэгшүүдэйнгээ болзорто зургаануудай Правительствын ажал зургаануудай программа тухай» асуудал энэ үүдтэй зүбшэн хэлсэгдэхэ байна.

Леонид Васильевич Потопов министрствэнүүд болон албан зургаануудай хүтэлбэрлэгшэдтэ хэдэн даалгаваринууды үгэбэ. Жэжээлгын, социально-экономическа хэлтэс зургаануудад Президентын болон Правительствын хуули ёһонор саарна асуудалнууд шэнжээлэгшүүдэ бэлдэхэнь экономическа хүгжэлтын министрствэдэ ашаглагдаа. Хандаржа мууданан ашигтайнууд болохо БМДК, мотоор үүдтэй ба вертолётдой заводууд, «Байкаль» хууриной уурхай, «Байкаль-Адагай» комбинат, хиринисин Шэнэ-Бэрэнэй хүдөө ажыхын машина үүдтэй завод болон бусадые хүргэхэхэ, асуудалнууд налог татабаринууд үүдтэй зүбшэн хэлсэгдэхэ байна.

Леонид Васильевич Потопов министрствэнүүд болон албан зургаануудай хүтэлбэрлэгшэдтэ хэдэн даалгаваринууды үгэбэ. Жэжээлгын, социально-экономическа хэлтэс зургаануудад Президентын болон Правительствын хуули ёһонор саарна асуудалнууд шэнжээлэгшүүдэ бэлдэхэнь экономическа хүгжэлтын министрствэдэ ашаглагдаа. Хандаржа мууданан ашигтайнууд болохо БМДК, мотоор үүдтэй ба вертолётдой заводууд, «Байкаль» хууриной уурхай, «Байкаль-Адагай» комбинат, хиринисин Шэнэ-Бэрэнэй хүдөө ажыхын машина үүдтэй завод болон бусадые хүргэхэхэ, асуудалнууд налог татабаринууд үүдтэй зүбшэн хэлсэгдэхэ байна.

шиндхэгдэхэ ёһотой асуудалнууд мүн лэ хэлсэгдэбэ.

Декабриин 9-11-дэ республикын Президент хойто зүгтэй газар нютагуудай сүлөөлэгдэхэ хүснүүдэ хүдэлгэхэ, нефтин продуктууды дэлгүүрэй ёһонор гуримшуулаха комисси байгуулаха, Шэнэ-Бэрэн хууриной социально-экономическа хүгжэлтэ хангаха, бюджеттэ халбаринн хүдэмэрлэгшэдэй ажалан түлбэриэ шэнэдхэн хубилгаха асуудалнууды шиндэхэ байгаа. Леонид Васильевич Потопов Буряад ороной табьяата хүнүүдтэ Россин Федерациин Гүрэнэй шагналууды барюулба. Россин Конституциин үдэртэ зориулагданан хэмжээ ябуулануудта хабаадаба.

Декабриин 15-да А.В.Потопов КНР-эй Убэр-Монголой автономито райондо республикын Худалдаа наймаанай-промышленна палатын түлөөлэгшэтэ эмхи байгуулгын асуудалнууды хаража үзэхэн байгаа. Үгөөдэринь республикын Президент олын хэрэг эрхилэгшэдэй зүбшээлгын Советдэ суглаа хүтлөө, Россин Федерациин аюулагүйе сахиха Федеральная албанай Буряад Республикдахи хэлтэсэй коллегиин суглаанда хабаадан байгаа. Декабриин 17-до А.В.Потопов хуулинуудай проект бэлдэхэ хүдэмэринин талаар зүблөө зарлаба. Удаань «2010 он болотор хүдөө нютагай хүн зоний нуудал байдалы хүгжөөлгө» гэхэн федеральная тусхай зорилготой программа түгэхэхэ талаар хүдэлөө, Монголой хилин харуулай сэрэгүүдэй гүрэнэй хүтэлбэрин болон Забайкалийн хилин харуулай Федеральная албанай Забайкалийн мого нютагай хэлтэсэй делегацинуудтай уулзажа хөөрөлдөө.

Декабриин 18-19-до А.В.Потопов ажалынгаа хэрэгээр Эздын аймагай ажыхинуудад ябажа, зоний ажабайдалтай, ажал хэрэгүүдтэй танилсалан байна.

Декабриин 20-до РБ-гэй Президент Залуушуулай политикын болон спортын талаар советдэ суглаа эмхидхэбэ. Удаань хүдөө ажыхын эдлэл хэрэгсэлүүдэ үйлдбэрлэгшэдэ мүнгэ зөөрөөр хангаха, республикын агропромышленна комплексые шэнэдхэн хубилгаха ба тоитууригайгаар хүгжөөлгө талаар албан зургаанууд хоорондын комиссин зүблөө хэһэн байгаа. Энэ үдэр А.В.Потопов аэропортын комплексые хүгжөөлгө хэмжээ ябууланууды хаража үзэхэн, Д-Н.Т.Раднаевай 80 жэлэй ойдо зориулагданан мүнхэлэгын самбар шээлээгдэ хабаадан байха юм.

Правительствын Түрүүлэгшын Нэгдэхин орлогшо Владимир Отговчик Гейдебрект декабриин 9-нэй, 11-нэй үдэрнүүдтэ Правительствын Президентэй болон онсо байдалай талаар Правительствын комиссин суглаа эмхидхэхэн, баярай оршон байдалда «2002 ондо Россин эрхим 100 эд бараан» гэхэн конкурседо илагшадые шагланан байгаа. Үнгэрһэн долоон хоногто В.О.Гейдебрект ангай совхозой хууринда хүржэ, граждэн оборонын болон онсо байдалан объектуудтэй танилсалан, алта олзборилдог предпритинуудай хүтэлбэрлэгшэдтэй зүблөө зарлахан байха юм.

Правительствын Түрүүлэгшын орлогшо - РФ-гэй Президентын дэргэдэхин Буряад Республикын Бүрин эрхэтэ түлөөлэгшэтэ эмхин толгойлогшо Баяр Гвибалович Бальжиров болон түлөөлэгшэтэ эмхин мэргэжэлтэд хори буряадуудай түлөөлэгшэдтэй I Петр хаанда бараалхажа ерһээр 300 жэлэй ойе үнгэргэгдэхэ мүнгэ зөөри номолох талаар РФ-гэй Правительствда хүдэлхэн байгаа. Гадна Буряадай оперо болон баледэй академическэ театрай байшаниэ хэлбэр шэнээлэгдэ, Буряад Республикын үдэрнүүдэ Москвада үнгэргэгдэхэ мүнгэ зөөри олохо талаар ажал ябуулба.

Социальная халбарине хүгжөөлгө талаар Правительствын Түрүүлэгшын орлогшо Иннокентий Матвеевич Егоров болон тэрэнэй хүтэлбэрлэдг министрствэнүүд, албан

зургаанууд республикын муниципальная байгууламтуудай социально-демографическа хүгжэлтэ тухай материалнууды бэлдэхэн, 2003-2007 онуудта үхибүүдэй амаралтын гол бодолой проект зохоһон байха юм. Нуралсалай болон эрдэмэй министр тусхай шээлээтэй хургуулиин асуудалнуудад Бүхэроссин селекторнэ зүблөөндэ, нинтэ нэгэн гүрэнэй шалгалта эмхидхэхэ мого нютагай зүблөөндэ хабаадаба. Республикын Уран зохоолшодой холбооной хамтын суглаан декабриин 10-да боложо, тэднине нинтэ нэгэн эмхи болон нэгдүүлхэн байгаа. «Буряадай үхибүүд - Россин эрхэтэд» гэхэн патриотическа ябуулга үнгэргэгдэжэ, Буряадай Правительствын гэгшүүд, соёлой болон искусствын ажал ябуулагшад хабаадан байна. Залуушуулай хэрэгүүдэй, аяншалгын, физическэ культура болон спортын талаар гүрэнэй хороон шээлээтэ Президентын елко үнгэргэгдэхэ бэлдэбэ. Загарайн аймагта харгалзага харуулагүй үлэхэн үхибүүдтэ медицинын туһаламжа үзүүлэлгые эмхидхэхэ штабай суглаа Элүүрье хамгаалгын министрство эмхидхэхэ. Эрдэм, техникын талаар республикын Правительствын Гүрэнэй шан, Д.Р.Атутовай нэрэмжэтэ Буряад Республикын Правительствын шан олгохо талаар материалнууды сугауулаа үргэлжэлүүлэгдэжэ байна.

Михаил Иннокентьевич Егоров «Социальная халбарина индикативна хүтэлбэрлэгын гурим тухай» асуудалаар нютагай өөһдөһын хүтэлбэрин толгойлогшонорой орлогшонорой семинар декабриин 17-до Тарбагатайн аймагта эмхидхэхэ. Аймагай захиргаанай хүдэмэринин дүй дүршлэ шэнжээлэгдэжэ, олоной анхаралда табигдаба.

Правительствын Түрүүлэгшын орлогшо - Промышленностиин, үйлдбэрийн хамбаринн ажыхинуудай болон технологинуудай министр Владимир Васильевич Перелаяс үнгэрһэн үе соо республикын Правительствын, нютагай өөһдөһын хүтэлбэрин зургаануудай болон промышленна предпритинуудай хоорондох хэлсэлүүдэ бэлдүүлгын дүнгүүдэ согоологодо, Россин промышленнигууд болон олын хэрэг эрхилэгшэдэй холбооной дурдхалан Россин Федерациин промышленна политикын гол бодолой проект бэлдэхэдэ, мого нютагуудай эмхэ хүснэй комисситай зайн галай тарифууды бүридүүлгын методико зохоологодо зориулагданан зүблөөнүүдэ зарлаба. Тэршээлэн В.В.Перелаяс «Улаан-Үдэ хотын уласхоорондын аэропорт» гэхэн ОАО-е хүгжөөлгын технико-экономическа үндэһэ хууриэ хаража үзөө, «Судна бүтээлгын завод» гэжэ ОАО-е хүгжөөлгын хараа түсбүүдэ, түмэр замай транспортые шэнэдхэн хубилгаха асуудалнууды зүбшэн хэлсэхэн зүблөөнүүдэ хүтэлхэн байгаа. Гадна республикын автономлиин харгы заһабариалгын, барилгын республикын програмууды бэлдүүлгын, Буряад орондо нефтин продуктууды худалдалгын асуудалнууды зүбшэн хэлсэбэ. Декабриин 16-һаа 19 болотор В.В.Перелаяс 2002-2007 онуудта республикын Правительствын ажал ябуулануудай програмтын проект бэлдэхэн байгаа.

Агропромышленна комплексэ хүгжөөлгө талаар Правительствын Түрүүлэгшын орлогшо Леонид Дашеевич Турбянов Президент болон Правительствын Захиргаанай хяналтын хэлтэсэй материалнуудад валютын жасын мүнгэ зөөрине голландска технологи нэбтэрүүлгэдэ хэрэглэгын асуудалнуудад хүдэмэри ябуулаа. А.Д.Турбянов Буркоопсоюзай худалдаа наймаанай баазада, үржэмэстэ станцида хүрэн, «Республикын хүдөөгэй эдлэл хэрэгсэлүүдэ үйлдбэрлэгшэдтэй нэгдэл» гэжэ ООО-е байгуулгын асуудалы хаража үзэхэн, Түпхэнэй аймагай социально-экономическа хүгжэлгые залан хүтэлэхэ Совет байгуулаха тухай

В.Ж.Сыреновай бэшгээгэр хүдэмэри ябуулан байха юм.

Правительствын Түрүүлэгшын орлогшо - барилгын, архитектурын болон гэр байрын-коммунальна ажыхын министр Николай Иннокентьевич Быков декабриин 11-дэ Россин Федерациин Госстроидо болоһон зүблөөндэ хабаадаба. Тэршээлэн үнгэрһэн долоон хоногто тэрэ 2003 оной программа дансануудад зүблөө хэһэн, Улаан-Үдэ хотын гэр байрын-коммунальна ажыхын ямар байдалтай байһые шалганан комиссин суглаа зарлахан байгаа. Нютагай өөһдөһын хүтэлбэрин толгойлогшонортой зүблөөндэ саарна дансанууды бэлдэхэн, министрэй орлогшо В.К.Бадашкеев «Бурятия» сониндой «халуун утаһанда» хабаадажа, уншагшадтай асуудалнуудта харюусалан байгаа.

Правительствын Түрүүлэгшын орлогшо - Зоорин харисаануудай гүрэнэй хорооной түрүүлэгшэ Евгений Михайлович Пальцев энэ үедэ олондо мэдээсэл тараадаг хэрэгсэлүүдэй түлөөлэгшэдтэй брифинг хэжэ, газарай реформын гол шухала асуудалнууд тухай, газарай харисаануудай талаар Бүхэроссин зүблөөнэй дүнгүүд тухай хөөрхөн байгаа. Федеральная зөөридо ородог дүүргэдэггүй объектуудэй барилгые ажыхын эрьсэдэ эсүүлэн табиха комиссин суглаа эмхидхэхэ. Е.М.Пальцев промышленнигууд болон олын хэрэг эрхилэгшэдэй холбооной правлениин нүүдэл суглаанда хабаадажа, «Буряад Республикын зөөридо ородог газаран частогүүдэ хүдөөр үгэхэ, саг үргэлжэ (болзоргүйгөөр) ашаглаха, түлөөлэгшүүд хэрэглэхэ эрхэ байдал болон гурим тухай» мэдээсэл хэбэ.

Президентын болон Правительствын Захиргаанай хүтэлбэрлэгшэ - Буряад Республикын министр Иннокентий Бадраевич Дагбаев декабриин 9-дэ, 16-да Захиргаанайгаа байгууламжын таһагуудай, хэлтэсүүдэй хүтэлбэрлэгшэдтэй аппаратна зүблөө хэбэ. Тинхэдэ тэрэ Россин Федерациин болон Буряад Республикын Гүрэнэй-хуулиин документүүдэ бэлдүүлгэ талаар дары хүдэмэри ябуулан, республикын Президентын даалгаваринууд болон захиралтанууды бэлдүүлгые хянал шалганан байгаа. Гадна Элүүрье хамгаалгын министрствын мүнгэн хангай-ажыхын ажал ябуулаа шалгадаа. «Гүрэнэй албан тухай» Буряад Республикын Хуулида хубилалтанууд болон нэмэлтүүдэ оруулаха тухай» хуулиин проект бэлдэхэн байгаа.

Буряад Республикын Президентын болон Правительствын хэлбэлэй албан.

Буряад Республикын Президентын дэргэдэхин хүнэй эрхэнүүдэй талаар комисси 2002 оной декабриин 26-най үдэрэй 3 сагта нимэ хаягаар хүнүүдтэй уулзахые урина: Улаан-Үдэ хото, Сүхэ-Баатарай гудамжа, 9, Арадай Хуралай Бага танхим.

Хүнүүдэ угажа абаха: Спиридонова Евгения Павловна - комиссин түрүүлэгшын орлогшо, Буряад Республикын Президентын Гүрэнэй-хуулиин хэлтэсэй зүбшээлэгшэ;

Ирильдеев Вячеслав Германович - комиссин гэгшүүн, Буряад Республикын Арадай Хуралай хорооной түрүүлэгшэ;

Емельянов Василий Иванович - комиссин гэгшүүн, Буряад Республикын Президентын болон Правительствын Захиргаанай хоёрдох хэлтэсэй сэрэгэй албатад болон хасагуудай бүлгэмүүдтэй хүдэмэри ябуулаха талаар хэлтэсэй ахмад мэргэжэлтэ;

Дансаранова Светлана Жамсуевна - комиссин гэгшүүн, «Электросвязь» гэжэ ОАО-гой таһагай дарга.

Спорт-Мозаика

ДЕСЯТКА ЛУЧШИХ

РЕЙТИНГ ЛИСТ

Очередной рейтинг-лист республиканской федерации настольного тенниса на 15 декабря 2002 года вошёл

**Буряад Республикын Арадай Хуралай
2002 оной декабриин 23-аа 27 болотор
түсэблэн хэмжээ ябуулганууд**

I. БУРЯАД РЕСПУБЛИКЫН АРАДАЙ ХУРАЛАЙ ЭЭЛЖЭЭГЭ ДҮРБЭДЭХИ СЕССИ
Үгдөөний суглаан - 23.12, 10.00;
Үдэрний суглаан - 14.00, Арадай Хуралай Их танхим;

Пленарна суглаанай үргэлжлэл - 24.12, 9.00.

II. ХОРООНУУДАЙ СУГЛААНУУД
Бюджетэй, налогуудай, мүнгэн хангай болон банкнуудай талаар хороон
Түрүүлэгшэнь Ц.Э.Доржиев
Арадай Хуралай ээлжээтэ дүрбэдэхи сессийн үзэмжэдэ табихаар хараалагдаһан асуудалнууд тухай - 23.12, 11.00, Арадай Хуралай Бага танхим.

Гүрэнэй байгуулалтын, нютагай оһэдэйн хүтэлбэрийн болон хуули ёһоной талаар хороон
Түрүүлэгшэнь А.Н.Маслов
Арадай Хуралай ээлжээтэ дүрбэдэхи сессийн үзэмжэдэ табихаар хараалагдаһан асуудалнууд тухай - 23.12, 11.00, каб.

Газарай асуудалнуудай, аграрна политикын болон эд хэрэглэлгын дэлгүүрэй талаар хороон
Түрүүлэгшэнь В.А.Павлов

1. Түрүүшын уншалгаар абтаһан «2003 оной республикын бюджет тухай» Буряад Республикын хуулин проект тухай

2. Түрүүшын уншалгаар абтаһан «Таряашадай (фермерэй) ажахы эрхилхын, саад, огород тарихын, мал ажал үдхэхын, зуһаан барихын тула эрхэтэдэ зөөри болгогдожо олгогдодог газарай участогуудай эгээл дээдэ болон доодо захын хэмжээнуудыг тогтоохо тухай» Буряад Республикын хуулин проект тухай

3. Буряад Республикын Президентын буруушаажа хойшолуулан «Буряад Республикын Арадай Хуралай депутатай статус тухай» Буряад Республикын Хуулин 34-дэхи статьяда хубилалтануудыг оруулаха тухай» Буряад Республикын Хуулин дахинаа хаража үзэхэ тухай

4. «2002 оной республикын бюджет тухай» Буряад Республикын Хуулида хубилалтанууд болон нэмэлтэнүүдыг оруулаха тухай» Буряад Республикын хуулин проект тухай

5. «Буряад Республикын бюджетэй гүйсэхдэл тухай дары мэдээсэхэ тухай» Буряад Республикын хуулин проект тухай - 23.12, 11.00, каб.119.

Уласхоорондын ба мого нютагуудай холбоонуудай, үндэһэтэнэй асуудалнуудай, нийтин эмхинүүд болон шажанай нэгдэлнүүдэй хэрэгүүдэй талаар хороон
Түрүүлэгшэнь Ф.П.Ботоева

1. Арадай Хуралай ээлжээтэ дүрбэдэхи сессийн үзэмжэдэ табигдахаар хараалагдаһан асуудалнууд тухай

2. «Библиотекин хэрэг тухай» Буряад Республикын Хуулида хубилалтанууд болон нэмэлтэнүүдыг оруулаха тухай» Буряад Республикын хуулин проект тухай

3. Буряад Республикын Президентын буруушаажа хойшолуулан «Буряад Республикын Арадай Хуралай депутатай статус тухай» Буряад Республикын Хуулин 34-дэхи статьяда хубилалтануудыг оруулаха тухай» Буряад Республикын Хуулин дахинаа хаража үзэхэ тухай

4. Түрүүшын уншалгаар абтаһан «2003 оной республикын бюджет тухай» Буряад Республикын хуулин проект тухай - 23.12, 11.00, каб. 233.

Социальна политикын талаар хороон
Түрүүлэгшэнь С.Г.Мезенин

1. Арадай Хуралай ээлжээтэ дүрбэдэхи сессийн үзэмжэдэ табихаар хараалагдаһан асуудалнууд тухай

2. Улаан-Үдэ хотодо нургуулида ороодүй үхибүүдыг нуралсаалаар хангалгын хубида гүрэнэй хуулин актинуудыг бэелүүлэхэ тухай - 23.12, 11.00, каб. 218.

Экономическа политикын, байгаалин нөөсөнүүдыг ашагалгын болон оршон тойронхине хамгаалгын талаар хороон
Түрүүлэгшэнь В.Г.Ирильдеев

1. Түрүүшын уншалгаар абтаһан «2003 оной республикын бюджет тухай» Буряад Республикын хуулин проект тухай

2. «2002 оной республикын бюджет тухай» Буряад Республикын Хуулида хубилалтанууд болон нэмэлтэнүүдыг оруулаха тухай» Буряад Республикын хуулин проект тухай

3. «Буряад Республикын Арадай Хуралай депутатай статус тухай» Буряад Республикын Хуулин 5-дахи статьяда хубилалтануудыг оруулаха тухай» Буряад Республикын хуулин проект тухай

4. Буряад Республикын гүрэнэй зөөридэ дамжуулагдаһан «Россин Федерациин Зам харилсаанай министерствын Зүүн Сибирийн түмэр зам» гэжэ федеральна гүрэнэй нэгдэмэл предриятини зөөрин данса тоолбори тухай» Буряад Республикын Арадай Хуралай тогтоолой проект тухай - 23.12, 11.00, каб. 211.

III. ХҮДЭЛМЭРИН ЗҮБЛӨӨНҮҮД
Арадай Хуралай Түрүүлэгшэ А.Г.Лубсанов

1. Буряад Республикын Арадай Хуралай 2002 оной декабриин 15-аа 20 болотор түсэблэн хэмжээ ябуулгануудыг бэелүүлгэ тухай

2. 2002 оной декабриин 23-аа 27 болотор бэелүүлэхыг түсэблэн хэмжээ ябуулганууд тухай - 23.12, 8.30, каб. 327.

Арадай Хуралай Түрүүлэгшын орлогшо И.И.Калашников

Буряад Республикын Арадай Хуралай тусхай комиссин суглаан

Буряад Республикын Президентын буруушаажа хойшолуулан «Буряад Республикын Арадай Хуралай депутатай статус тухай» Буряад Республикын Хуулин 34-дэхи статьяда хубилалтануудыг оруулаха тухай» Буряад Республикын Хуули тушаа гаранан арсадануудыг зайсуулаха тухай - 23.12, 11.00, каб. 326.

IV. БУРЯАД РЕСПУБЛИКЫН АРАДАЙ ХУРАЛАЙ БУРЯАД РЕСПУБЛИКЫН НЮТАГАЙ ӨӨНЭДЭЙН ХҮТЭЛБЭРИЙН ЗУРГААНУУДАЙ ХАРИЛСАН АЖАЛААЛГА

Депутатуудай Загарайн аймагай Сөвөдэй сессн (Арадай Хуралай депутат А.Н.Маслов хабаадаха) - 27.12, 10.00, Загарай тосхон.

V. РЕСПУБЛИКЫН ХЭМЖЭЭ ЯБУУЛГАНУУД

Буряад Республикын Правительствын суглаан (Арадай Хуралай депутатууд хабаадаха) - 26.12, 10.00, РБ-гэй Правительствын Суглаануудай танхим.

Буряад Республикын нуралсаалай болон эрдэмэй министерствын коллеги (Арадай Хуралай депутат С.Г.Мезенин хабаадаха) - 27.12, 9.00, РБ-гэй Профсоюзнуудай конференц-зал.

VI. АРАДАЙ ХУРАЛАЙ АЖАЛ ЯБУУЛГЫЕ ОЛОНДО МЭДЭЭСЭЛ ТАРААДАГ ХЭРЭГСЭЛНҮҮДТЭ ХАРУУЛААГА

Арадай Хуралай ээлжээтэ дүрбэдэхи сессийн дүнгүүдээр Арадай Хуралай Түрүүлэгшэ А.Г.Лубсановай хэжэ пресс-конференци - зүбшэһэнэй ёһоор.

Бюджетэй, налогуудай, мүнгэн хангай болон банкнуудай талаар Арадай Хуралай хорооной түрүүлэгшэ Ц.Э.Доржиевтай телевидениин «Сагай суурян» гэжэ програмада уулзалга - 26.12.

Залуушуулай нуудал байдалыг хамгаалгын асуудалнуудаар Социальна политикын талаар Арадай Хуралай хорооной түрүүлэгшын орлогшо К.А.Соболев радиогоор үгэ хэлэхэ - 24.12.

Арадай Хуралай депутатууд М.А.Баданов, А.П.Попов тухай очеркпууд болон статьянуудыг республикын сонинуудта толилох - зүбшэһэнэй ёһоор.

VII. УЛАД ЗОНТОЙ УУЛЗАЛГАНУУД

Газарай асуудалнуудай, аграрна политикын болон эд хэрэглэлгын дэлгүүрэй талаар хорооной түрүүлэгшэ В.А.Павлов - 26.12, 14.00-17.00, каб. 119.

Экономическа политикын, байгаалин нөөсөнүүдыг ашагалгын ба оршон тойронхине хамгаалгын талаар хорооной түрүүлэгшэ В.Г.Ирильдеев - 25.12, 14.00-17.00, каб. 211.

VIII. КОМАНДИРОВКОНУУД

Цыбикжапов В.Б. - Сэлэнгын аймаг, нунгуулин округто хүдэлхэ - 25-27.12.

ДОЛООН ХОНОГОЙ ТҮСЭБ

(Буряад Республикын гүйсэхэхы засагай зургаануудай 2002 оной декабриин 23-аа 28 болотор түсэблэн гол хэмжээ ябуулганууд)

Буряад Республикын Президент-Правительствын Түрүүлэгшэ Леонид Потапов декабриин 23-да Россин Федерациин Президентын Сибирийн Федеральна округтохи Бүрин эрхэтэ түлөөлэгшэ А.В.Драчевскийн Сибирийн мого нютагуудта һүйдхэлтэ ябадалнууднаа хамгаалха асуудалаар эмхидхэн зүблөөндэ хабаадаа. Эдэ үдэрнүүдтэ тэрэ Москва ошожо, Буряад ороной улад зоной нуудал байдалыг хангалгын асуудалнуудыг шиндхэхэ талаар засагай федеральна зургаануудта хүдэлхэ.

Декабриин 26-да Леонид Васильевич Правительствын суглаа үнгэргэхэ. Республикын хотонууд болон аймагуудай муниципальна байгууламтануудай толгойлогшоной саг үргэлжэ хүдэлдэг зүблөөн Президентын хүтэлбэри доро декабриин 27-до болохо. Удаань Леонид Васильевич республиканска больницын хирургическа корпусыг нээлгын баяр ёһололдо хабаадаха. Энэ үдэр тэрэ томо эхэ предриятинуудай налог татабарини журам бэхижүүлэхэ ба шэнгэдхэн хубилгаха талаар комиссин ээлжээтэ суглаа зарлаха байна.

Декабриин 28-да Президент Буряад Республикын Правительствын Түрүүлэгшын орлогшоной бимба гарагай заншалта зүблөө хэхэ юм.

Буряад Республикын Правительствын Түрүүлэгшын Нэгдэхэ орлогшо Владимир Гейдебрект декабриин 23-аа 25 болотор Арадай Хуралай сессийн хүдэлмэридэ хабаадаха.

Декабриин 26-да Владимир Оттович архи дарна үйлдбэрлэхэ ба худалдаха талаар албан зургаанууд хоорондын комиссин суглаан дээрэ түрүүлэгшээр нууха юм. Энэ үдэр тэрэ Буряад Республикын экономико болон соёлой үдэрнүүдыг Москва хотодо үнгэргэхэ талаар эмхидхэлэй хорооной суглааг хүтэлхэ байна.

Гарагай зургаанда Правительствын Түрүүлэгшын Нэгдэхэ орлогшо республикын хотонууд, районууд болон аймагуудан муниципальна байгууламтануудай толгойлогшоной хүдэлмэрин зүблөөндэ хабаадаха. Удаань Хягта хотын 275 жэлэй ойе һайндэрлэхэ талаар хүдэлмэрин бүлэгэй суглаан тэрэнэй түрүүлэгэ доро болохо.

Социальна һалбарниг хүгжөөхэ талаар Буряад Республикын Правительствын Түрүүлэгшын орлогшо Иннокентий Егоров декабриин 23-да ударидадаг министрствонууд болон албан зургаануудай хүтэлбэрлэгшэдтэй түсэблэлгын зүблөө хэхэ.

Декабриин 23-аа Ажалай болон социальна хүгжэлтын министрствын харуулан доро хүн зоной салин хүдэхэ ба ашаг олзыг шэнгэдхэн хубилгалгыг хинаха талаар Буряад Республикын Президентын дэргэдэхэ хүдэлмэрин бүлэгэй суглаанда бэлдхэл эхилхэ. Республикын эмхи зургаануудай хабаадалгатай «Соёлой политика: удха, нэрэ хүндэ болон тэрэнине бэелүүлгын гол ёһонууд» гэхэн семинар декабриин 24-дэ Үндэһэтэнэй номой санда болохо.

Буряад ороной экономико болон соёлой үдэрнүүдэй Москвада эмхидхэлгэдэ бэлдэхэ талаар зүблөөн декабриин 25-да Соёлой министрствэдэ болохо байна. Энэ үдэр Соёлой министрствын харгалзалга доро республикын бүхы театруудта, соёлой эмхи зургаануудта Шэнэ жэлэй ёлхын нааданай һайндэрнүүд үнгэргэгдэжэ эхилхэ.

Залуушуулай хэрэгүүдэй, аяшлагын, физическэ культура болон спортын талаар гүрэнэй хорооной хүтэлбэри доро энэ долоон хоногто манай республикын делегаци нийтэ Россин Кремлин ёлкодо хабаадаха байна.

Буряад Республикын Правительствын Түрүүлэгшын орлогшо - промышленностини, үйлдбэрийн хамһабарини ажахынуудай болон технологиуудай министр Владимир Перелаяев декабриин 23-да ударидадаг албан зургаануудайнгаа хүтэлбэрлэгшэдтэй түсэблэлгын зүблөө хэхэ. Декабриин 24-дэ Владимир Васильевич геологини албаниг хүгжөөхэ асуудалнуудаар Россин Байгаалин нөөсөнүүдэй министрствын коллегини хүдэлмэридэ хабаадаха. Энэ долоон хоногто үнгэтэ болон хара металлэй эрьсын хойноһоо хинаха талаар албан зургаанууд хоорондын комиссин суглаанда, РБ-гэй Правительствын Президиумэй суглаанда бэлдхэл хэгдэхэ байна.

Агропромышленна комплексые хүгжөөхэ талаар Буряад Республикын Правительствын Түрүүлэгшын орлогшо Леонид Турбянов декабриин 23-аа 25 болотор «Байгаалиг хамгаалгын талаар хуули ёһонуудыг нарижуулаха ба шэнжэлгэ хэхэ тухай» Федеральна Хуулин хэрэглэлгэ тухай» парламентын зүбшэлэгнүүдтэ хабаадаха.

«Хүдөө ажахын үйлдбэридэ ажалладаг хүдэлмэрилэгшэдэй ажалай түлбэри болон ашаг олзонуудыг шэнгэдхэн хубилгалгын гол бодол тухай» тогтоолой проект тушаа арсадануудыг шиндхэлгын хүдэлмэри энэ долоон хоногто Хүдөө ажахын болон эдэ хоолой министрствэдэ түгэсэхэ. «Тарян» гэхэн програмаг бэелүүлгын ябаса тухай тоосоон мүн аэ энэ шагнагдаха.

Харгинуудай хажуугаар улад зонинг хангалгын асуудалнуудаар хүдэлмэрин бүлэгэй суглаан декабриин 27-до Худалдаа наймаанай болон эд хэрэглэлгын дэлгүүрэй гүрэнэй хороондо болохо.

Буряад Республикын Правительствын Түрүүлэгшын орлогшо Николай Быковэй хүтэлбэридэ Барилгын, архитектурын болон гэр байрын-коммунальна ажахын министрствэдэ ВСЖД-гэй объектинуудыг муниципальна зөөри болгожо абаха талаар протоколуудыг гүйсэхдэн бэелүүлхын тула Улаан-Үдэ хотын ЖКХ-гай предриятинуудай хүтэлбэрлэгшэдтэй зүблөөн декабриин 26-да болохо. Республикын ЖКХ-гай предриятинуудыг мүнгэ зөөрээр хангалгыг һайжаруулаха талаар албан зургаанууд хоорондын комиссин зүблөөн декабриин 27-до министрствэдэ зарлагдаха.

Буряад Республикын Правительствын Түрүүлэгшын орлогшо - Зоорин харилсаануудай талаар гүрэнэй хорооной түрүүлэгшэ Евгений Пальцев газарай участогуудыг хүдэлхэлгын болон худалдажа абалгын үнэ сэнгүүдыг гөдорхойлохо талаар нийтэ нэгэн хараа бодол зохиёхо асуудалаар муниципальна газар хүтэлбэрлэхэ талаар нютагай өһөдэйн хүтэлбэрийн болон зургаануудай толгойлогшоной зүблөөн декабриин 24-дэ зарлаһан байгаа.

Буряад Республикын Президентын болон Правительствын хэблэлэй албан.

Буряад Республикын Президентын Зарлигууд

Агропромышленна комплексын хүдэлмэрилэгшэдтэ Буряад Республикын хүндэтэ нэрэ зэргэнүүдые олгохо тухай

Ажаахын үйлэбэрийдэ хувианууды туйлаһанайнь, олон аша үрэ эхэтэйгээр ажаахын үйлэбэрийдэ хүндэтэ нэрэ зэргэнүүдые олгохо тухай Буряад Республикын габыяата ветеринарна врач»

БУДАЦЫРЕНОВ Николай Бато-Очировто - Хяагтын аймагай «Дружба» колхозой ахамад зоотехник; ВАСИЛЬЦОВ Владимир Васильевичта - Кабанскы аймагай Сухын хүүдөө ажаахын үйлэбэрини кооперативе эрхилэгш; ГАРМАЕВ Борис Батоевичто - Баргажанай аймагай Улаанай колхозой механизатор; ДАМБАЕВА Альбина Цыреновнада - Захаамнай аймагай «Хуртага» гэжэ хүүдөө ажаахын үйлэбэрини кооперативай түрүүлэгш; ДАНЗАНОВ Нимажап Бадмацыреновичтэ - Ивалгын аймагай Ивалгын аграрна техникумэй багша; ЗАЙНЕТДИНОВ Хрият Сабировичта - Зэдын аймагай «Дэрэстэй» гэжэ хүүдөө ажаахын үйлэбэрини кооперативай луговодуудай бригадир; ИЛЬКОВ Анатолий Даниловичта - Хяагтын аймагай Хяагтын хүүдөө ажаахын үйлэбэрини кооперативай түрүүлэгш; КАЛАШНИКОВ Михаил Андреевичтэ - Мухар-Шэбэрэй аймагай «Агротопводстрой» гэжэ акционернэ бүлгэмэй ахамад инженер; КОЖЕВНИКОВ Юрий Николаевичта - Прибайкалийн аймагай «Талан-2» гэжэ хизаарлагдан харюусалгатай бүлгэмэй механизатор; ЛАПУХИНА Тамара Алексеевнада - Буряадай агрохимическэ албанай гүрэнэй станциин зоотехник; МАЛАДАЕВ Батор Раднаевичта - Хурамхаанай аймагай «Бурятмелиоводхоз» захиргаанай федеральна гүрэнэй эмхи зургаанай Хурамхаанай филиалай агроном; МАРТЫНОВ Павел Никитовичтэ - Хориин аймагай Хасууртайн хүүдөө ажаахын үйлэбэрини кооперативай тракторист; ОЧИРОВ Баяр Намуевичта - Хурамхаанай аймагай Уланхаанай хүүдөө ажаахын үйлэбэрини кооперативай тракторн-таряан ажалай бригадын бригадир; ПАТРАХИНА Ирина Васильевнада - «Заудагай талха татадаг комбинат» гэжэ акционернэ бүлгэмэй 2-дохи пекарниин мастер;

СТУЛЕВА Антонида Алексеевнада - Мухар-Шэбэрэн аймагай малай үбшэнгүүдтэй тэмсэхэ талаар станциин Хонхольн ветеринарна участоган ветеринарна фельдшер; ТРЕТЬЯКОВА Тамара Федоровнада - Тарбагатайн аймагай «Авангард» колхозой хүүдөө ажаахын үйлэбэрини кооперативай хүнэй фермые даалгш; ТЫХЕЕВ Владимир Дондуповичта - Хурамхаанай аймагай Лениней нэрэмжэтэ хүүдөө ажаахын үйлэбэрини кооперативай ахалагша хоншон; ФИЛИППОВ Иннокентий Николаевичта - Зэдын аймагай Оеорой совхозой ахамад агроном; ЦЫБИКЖАПОВА Цыден-Еши Жаргаловна - Зэдын аймагай Оеорой совхозой зоотехник; ЦЫБИКОВ Николай Будаевичта - Хурамхаанай аймагай Лениней нэрэмжэтэ хүүдөө ажаахын үйлэбэрини кооперативай комбайнер; ЧЕРНЫХ Николай Михайловичта - Баргажанай аймагай Улаанай колхозой механизатор; ЧИМИГОВ Баяр Нимаевичта - Загарайн аймагай хүүдөө ажаахын бологшэе хоолой захиргаанай дарга; ШАБАНОВ Анатолий Владимировичта - Кабанскы аймагай Байгал-Хударын хүүдөө ажаахын үйлэбэрини кооперативай түрүүлэгш; ШАНТАНОВ Жабон Бардымовичта - «Бурятмисопром» гэжэ акционернэ бүлгэмэй колбасагай-хүргэлгын үйлэбэрини ахалагша мастер; ШЕСТАКОВ Александр Андреевичтэ - Буряадай гүрэнэй малай үүлэтэрэй предприятиин ахамад зоотехник; «Буряад Республикын габыяата ветеринарна врачын хүүдэлмэрилэгшэ» БАТУЕВ Яков Доржиевичта - Баргажанай аймагай Бодоной хүүдөө ажаахын үйлэбэрини кооперативай жолоошон. Буряад Республикын Президент А.В.ПОТАПОВ. Улаан-Үдэ хот, Правительствын байшан. 2002 оной ноябриин 26. №283

К.Г.Карнышевта «Буряад Республикын арадай уран зохёолшо» гэнэн хүндэтэ нэрэ зэргэ олгохо тухай

Республикын литература болон соёлой, залуу уран зохёолшодые хүмүүжүүлэхэ талаар ехэ габыяатай байһанайнь, олон жэлдэ зохёохы ниитын ажал ябуулаһанайнь түдөө уран зохёолшо, Россин Уран зохёолшодой холбооной болоп Буряад Республикын Уран зохёолшодой холбооной гэшүүн

КАРНЫШЕВ Константин Григорьевичто «Буряад Республикын арадай уран зохёолшо» гэнэн хүндэтэ нэрэ зэргэ олгохо. Буряад Республикын Президент А.В.ПОТАПОВ. Улаан-Үдэ хот, Правительствын байшан. 2002 оной ноябриин 27. № 285

В.Л.Левитиние Буряад Республикын Хүндэлэлэй грамотаар шагнаха тухай

Худалдаа наймаанай болон ниитын эдэе хоолой предприятинуудые хангалгые хүгжөөлгэдэ ехэ хубитаяа оруулаһанайнь, олон жэлдэ аша үрэ эхэтэй ажал ябуулаһанайнь түдөө «Улан-Үдэ-торгтехника» гэжэ акционернэ бүлгэмэй генеральна директор ЛЕВИТИН Владимир Лазаре-

вичые Буряад Республикын Хүндэлэлэй грамотаар шагнаха. Буряад Республикын Президент А.В.ПОТАПОВ. Улаан-Үдэ хот, Правительствын байшан. 2002 оной ноябриин 28. № 286

А.П.Борисовые Буряад Республикын Хүндэлэлэй грамотаар шагнаха тухай

Ашагта малтамал шанаржуулгын халбариде амжалтануудые туйлаһанайнь, олон жэлдэ аша үрэ эхэтэй ажал ябуулаһанайнь түдөө «Кремний» гэжэ акционернэ бүлгэмэй ашагта малтамал шанаржуулгын хүүдэлмэрини талаар директор БОРИСОВ Анатолий Павло-

вичые Буряад Республикын Хүндэлэлэй грамотаар шагнаха. Буряад Республикын Президент А.В.ПОТАПОВ. Улаан-Үдэ хот, Правительствын байшан. 2002 оной ноябриин 28. № 287

Буряад Республикын Хүндэлэлэй грамотаар шагнаха тухай

Гүрэнэй болон гүйсэдхэхы засагай зургаануудта олон жэлдэ аша үрэ эхэтэйгээр ажаллаһанайнь, ниитын эдэбхитэй ажал ябуулаһанайнь түдөө Буряад Республикын Хүндэлэлэй грамотаар шагнаха: ТАХАНОВ Виктор Добшонвиче - Буряад Республикын Президентын Гүрэнэй шаглануудай албанай зүбшэлэгшэ;

ЧУКАЕВ Александр Дмитриевиче - Буряад Республикын Правительствын Түрүүлэгшын орлогшын туһалагша. Буряад Республикын Президент А.В.ПОТАПОВ. Улаан-Үдэ хот, Правительствын байшан. 2002 оной ноябриин 28. № 288

«Кремний» гэжэ акционернэ бүлгэмэй Черемшанай уурхайн хүдэлмэрилэгшэдтэ Буряад Республикын хүндэтэ нэрэ зэргэнүүдые олгохо тухай

Амжалтануудые туйлаһанайнь, олон жэлдэ аша үрэ эхэтэй ажал ябуулаһанайнь түдөө хүндэтэ нэрэ зэргэнүүдые олгохо: «Буряад Республикын габыяата инженер» ПОТАПОВ Анатолий Семёновичто - ахамад механик; «Буряад Республикын габыяата экономист»

КОЧЕТОВА Елена Александровнада - ахамад бухгалтер; «Буряад Республикын габыяата энергетик» АРЕФЬЕВ Петр Афанасьевичта - ахамад энергетик. Буряад Республикын Президент А.В.ПОТАПОВ. Улаан-Үдэ хот, Правительствын байшан. 2002 оной ноябриин 28. № 289

Зүүн Сибириин түмэр замай хүдэлмэрилэгшэдтэ «Буряад Республикын транспортын габыяата хүдэлмэрилэгшэ» гэнэн хүндэтэ нэрэ зэргэ олгохо тухай

Түмэр замай транспортын халбариде амжалтануудые туйлаһанайнь, олон жэлдэ үнэн сэхээр ажалаһанайнь түдөө «Буряад Республикын транспортын габыяата хүдэлмэрилэгшэ» гэнэн хүндэтэ нэрэ зэргэ олгохо: МОНЕТЧИКОВ Евгений Алексеевичтэ - Улаан-Үдэ станциин барилга-хабсаралгын

182-дохи поездын мастер; ШУЛЬГА Василий Андреевичтэ - Улаан-Үдэ станциин барилга-хабсаралгын 182-дохи поездын дарга. Буряад Республикын Президент А.В.ПОТАПОВ. Улаан-Үдэ хот, Правительствын байшан. 2002 оной декабриин 6. № 291

А.Ф.Диканьдэ «Буряад Республикын зоной ажаһуудал хангалгын албанай габыяата хүдэлмэрилэгшэ» гэнэн хүндэтэ нэрэ зэргэ олгохо тухай

Ниитын эдэе хоолой халбариде олон жэлдэ үнэн сэхээр ажалаһанайнь түдөө Худалдаа наймаанай болон эд хэрэглэлгын дэлгүүрэй талаар Буряад Республикын гүрэнэй хорооной ниитын эдэе хоолоор хангалгые гуримшуулгын ба сертификацилгын табагай ахамад мэргэжэлтэ ДИКАНЬ Любовь Федоровнада «Буряад

Республикын зоной ажаһуудал хангалгын албанай габыяата хүдэлмэрилэгшэ» гэнэн хүндэтэ нэрэ зэргэ олгохо. Буряад Республикын Президент А.В.ПОТАПОВ. Улаан-Үдэ хот, Правительствын байшан. 2002 оной декабриин 6. № 292

Буряад Республикын Президентын 1999 оной мартын 15-най 78-дахи дугаарай Зарлигта хубилалтануудые оруулха тухай

Дэргэжэлтэдэй хубилгадангай дашаандуулап, иигэжэ тогтооноб: «Нүйдхэлтэ ябадалнуудта эсэргүү Буряад Республикын комисси байгуулха тухай» Буряад

Республикын Президентын 1999 оной мартын 15-най 78-дахи Зарлигта хубилалтануудые оруулап, нүйдхэлтэ ябадалнуудта эсэргүү комиссиин бүридэлые иигэжэ найруулха

«Нүйдхэлтэ ябадалнуудта эсэргүү республикын комиссиин БҮРИДЭЛ

Дебрехт В.О. - Буряад Республикын Правительствын Түрүүлэгшын Нэгэдэхи орлогшо, комиссиин түрүүлэгш; Дикань А.И. - Россин Федерациин ФСБ-гэй Буряад Республикадахи хүтэлбэрини дарга, комиссиин түрүүлэгш (зүбшэлэгшэй ёһоор); Карлов А.А. - Россин Федерациин ФСБ-гэй Буряад Республикадахи хүтэлбэрини ОВД-гэй талаар ахалагша эрхилэгш, комиссиин секретарь (зүбшэлэгшэй ёһоор); Ковалев Н.И. - Буряад Республикын Правительствын Түрүүлэгшын орлогшо - Буряад Республикын барилгын, архитектурын болон гэр байрын-коммунальн ажаахын үйлэбэрини дарга; Ковалев В.В. - Буряад Республикын Правительствын Түрүүлэгшын орлогшо - Буряад Республикын үйлэбэрини, үйлэбэрини хамгабарини үйлэбэрини болон технологиуудай министр; Ковалев Т.Г. - Буряад Республикын экономика болон гадаадын харилсаа холбоонуудай үйлэбэрини дарга; Ковалев Г.А. - Улаан-Үдэ хотын Захиргаанай үйлэбэрини дарга; Ковалев А.Б. - Буряад Республикадахи Гүрэнэй ветеринарна врач - Буряад Республикадахи Гүрэнэй ветеринарна халдабарита үбшэлэгш; Ковалев С.П. - «Электросвязь» ОАО-гой генеральна директор; Ковалев Б.Н. - Россин Федерациин Юстициин Департаментын Буряад Республикадахи хүтэлбэрини дарга; Ковалев С.К. - Буряад Республикадахи федеральна

Вывков А.И. - Россин Федерациин ФСБ-гэй Буряад Республикадахи хүтэлбэрини таһагай дарга; Корнильцев С.В. - Буряад Республикын МВД-гэй криминальн милициин УБОП-ой дарга; Королев Д.В. - Россин Федерациин Федеральн Хилын харуулай албанай хил сахилгын 51-дэхи отрядтай дарга; Маслов А.Ф. - Россин Федерациин Оборонын министрствын 57-дохи армийн корпусые командлагша; Семенов О.Б. - Россин Федерациин ФСБ-гэй Буряад Республикадахи хүтэлбэрини таһагай дарга; Теплоухов А.В. - Буряад Республикын Правительствын холбооной түбэй дарга; Харханов В.В. - Россин Федерациин Верховно Сүүдэй дэргэдэхи Буряад Республикын Сүүдэй департаментын хүтэлбэрини дарга; Хышиктуев С.В. - Россин Госгортехнадзорой Буряадай хүтэлбэрини дарга; Шаталин С.Н. - Россин Федерациин Оборонын министрствын 57-дохи армийн корпусой талаар Россин ФСБ-гэй таһагай дарга; Цукрук М.В. - Буряад Республикын дотоодын хэрэгүүдэй министр; Эглит В.Э. - Граждан оборонын болон онсо байдалай хэрэгүүдэй талаар Буряад Республикын Гүрэнэй хорооной түрүүлэгшэ. 2. «Буряад Республикын Президентын 1999 оной мартын 15-най 78-дахи, 1999 оной майн 5-най 110-дахи, 2000 оной июлиин 19-нэй 156-дахи ба 2002 оной июниин 8-най 102-дохи дугаарнуудай Зарлигууд хүсээе буурап гэжэ тоолохо. 3. Тус Зарлиг гар таһагай үдэрһөө хүсэндөө орохо. Буряад Республикын Президент А.В.ПОТАПОВ. Улаан-Үдэ хот, Правительствын байшан. 2002 оной декабриин 17. № 299.

Буряад Республикын Хуулинууд

"Буряад Республикын эрдэм ба эрдэм-техникын политика тухай" Буряад Республикын Хуулида хубилалтанууд ба нэмэлтэнүүдые оруулха тухай

Буряад Республикын Арадай Хурал
2002 оной ноябриин 18-га баталан абаа

Статья 1. Буряад Республикын 1996 оной ноябриин 27-ной 418-1 дугаарай "Буряад Республикын эрдэм ба эрдэм-техникын политика тухай" Хуулида (Буряад Республикын Арадай Хуралай хуулида дансанууд, № 17 (28), 1996; "Бурятия" сонин, № 241, 18.12.1996) удаахи хубилалтанууд ба нэмэлтэнүүдые оруулха гээбэл:

1-дэхи статьяда:
а) 2-дохи зүйлд "ажал ябуула" гэж үгнүүдэе удаа "гүрэнэй засагай зургаануудай" гэхэн үгнүүдэе нэмгээ;
б) 3-дахн зүйлэй "а" хушин гурбадахи абзацта "бодото зорилго тунхаглагда ба тодорхой асуудал шийдхэгээ" гэхэн үгнүүдэе "бодото зорилгонуудые тунхагын ба тодорхой асуудалнуудые шийдхэгэйн тула гол түлээ шээнэ эрдэм мэдээс хэрэглэгээ" гэхэн үгнүүдээр хэлгээ;

в) 11, 12, 13-дахн зүйлүүдые хаһаха.
2-4-дахн статьяда:
а) 2-дохи зүйлэй табадахи абзацта "нютаг можонуудай програм-мануудта бюджетдээ гадуур ба бусад жасануудай, федеральна арга хэмжээнүүдэй" гэхэн үгнүүдые хаһаха;
б) 2-дохи зүйлд нэмэ удхатан абзац нэмгээ:

"Эрдэмэй ба техникын хэлбэрида дэлгүүрэй тэмсэл ба олзын хэрэг эрхилэлэйн ажал ябуулга дэмжлэг";
"Эрдэмэй ба техникын хүгжэлтын шухала шэглэлүүдые шэлээгээд олодо мэдээсэлгэ ба олонингын зүбшэн хэлсэлгэйн эддэб түхэл хэрэглэгээ".
3-5-дахн, 6-дахн статьянуудые хаһаха.
4-ий бүлэгтэй нэрэ ингэжэ найруулаха:
"Бүлэг II. Буряад Республикада эрдэмэй ба (гү, али) эрдэм-техникын ажал ябуулгада хабаадагшад".
5-8-дахн статья ингэжэ найруулаха:
"Статья 8. Буряад Республикада эрдэмэй ба (гү, али) эрдэм-техникын ажал ябуулгада хабаадагшад тухай юрэнхы дүрим
Хэрбээ эрдэмэй ба эрдэм-техникын ажал ябуулгын эмхидхэн байгуулагын документүүдээр хараалагдаһан байбал, бодото ба юридическэ ноурнууд Буряад Республикада эрдэмэй ба эрдэмэй-техникескэ ажал ябуулга федеральна хуулинуудтай ба Буряад Республикын хуулинуудтай зохилдуулан бэелүүдэг.

6-9-дахн статья хаһаха.
7-11-дахн статьяда:
а) 1-дэхи зүйл хаһаха;
б) 2-дохи зүйл ингэжэ найруулаха:
"2. Буряад Республикын гүрэнэй эрдэмэй эмхи зургаануудые Буряад Республикын Правительство байгуулагда, шэнэдхэн байгуулагда ба боллоулагда.
Эрдэмэй эмхи зургаануудай томиолого федеральна хуулинуудаар ба Буряад Республикын хуулинуудаар тогтоогдоһон ушарнуудга олгогдог";
в) 3-дахн зүйл хаһаха;
г) 5-дахн зүйлд "ба бусад" гэхэн үгнүүдэй хойно "тусхайлагдаһан эмхи зургаануудай" гэхэн үгнүүдэе нэмгээ. "Росси Федерациин хуулинуудаар" гэхэн үгнүүдые "федеральна хуулинуудаар" гэхэн үгнүүдээр нэмгээ; энэ ба удаадахи шарнуудта "ба" гэхэн үгн хойно "хуулинуудаар" гэхэн үгн нэмгээ";

8-12-дохи статьяда:
а) нэрэ ингэжэ найруулаха:
"Статья 12. Мэргэжэлтэ бурасалай эмхнүүдтэ эрдэм-шэйжэлэлын ажал ябуулга";
б) 1-дэхи зүйл ингэжэ найруулаха:
"1. Мэргэжэлтэ бурасалай эмхнүүдэй багшанууд ба оюутад бурасала да хабаатай ажал ябуулгатай зэргэ эддэб янзын эрдэм-шэйжэлэлын ажал ябуулгануудта хабаадажа болодог. Эрдэм шэйжэлэлгэ ябуулагда гээбэл:
- эрдэмтэ-багшанууд бүридэл;
- эрдэмэй, инженерно-техникескэ хүдэлмэрлэгшэд, мэргэжэлтэ бурасалай байгууламжын эрдэмэй эмхи зургаануудай мэргэжэлтэ;
- курсы, дипломо проектуудые, бусад шэйжэлэлын ажалнуудые дүүргэдэг оюутад;
- докторнууд, аспирантнууд, шэйжэлгын, багшын ажал эхи-лэгшэд".
9-14-дахн статья хаһаха.
10-15-дахн статья хаһаха.
11-16-дахн статьягай 5-дахн зүйлд "Республикын" гэжэ үгэ "Республикада" гэхэн үгөөр хэлгээ".
12-ий бүлэг хаһаха.
13-20-дохи статьягай зургадахи абзац хаһаха.
14-21-дохи статьяда:
а) долоодохи абзацта "Буряад Республикын Правительствон дэргэдэхи" гэхэн үгнүүдые хаһаха;
б) арбадахн абзац хаһаха.

15-25-дахн статьягай нэгэдэхи абзацта хоёрдохн мэдүүлэл хаһаха.
16-26-дахн статья ингэжэ найруулаха:
"Статья 26. Эрдэмэй ба эрдэм-техникын ажал ябуулгын голомолго Эрдэмэй ба эрдэм-техникын ажал ябуулга голомолго Росси Федерациин Бюджетэй кодекстой зохиладуулан, федеральна бюджетдээ, республикын бюджетдээ ба нютагай бюджетдүүдээ, мүн баһа бюджетдээ гадуур арга ноосонүүдэй тоосоогоор (эмхнүүдэй өөрын зөөриһөө, банкуудһаа ба бусад ажахи эрхилэгшэдһээ ба тэдэнэй нэгэдэл-нүүдһээ, мүн ажал захигшадай арга боломжоһоо) бэелүүлэгээдэг.
Эрдэмэй шэйжэлэлгэнүүдые ба туршалгын зохёолнуудые голомолго республикын бюджетдээ гаршын хубиһаа хоёр процентһээ бага бэшэ хэмжээндэ мүнгэн гаргагдадаг.
2. Шэнэ туйлалануудые нэбтэрүүлэхэ ажал ябуулга удаан болзороор мүнгэ голомолгын жасануудг, али Буряад Республикын Правительствон дэргэдэхи эрдэмэй-техникескэ зүблэл федеральна хуулинуудтай ба Буряад Республикын хуулинуудтай зохилдуулан бэелүүдэг.
3. Буряад Республикын социальн-экономическэ хүгжэлтэдэ хабаатай нютаг можонуудай, медицинын, социальна, соёлэй, мэргэжэлтэ-бурасалай (хүмүүжүүлгын) ба эрдэмэй-техникескэ програм-мануудые голомолго федеральна бюджетдээ федеральна тусхай зорилгото програмнуудга мүнгэ оруулан ушарта республикын бюджетэй тоосоогоор Буряад Республикын министрствэнүүд

болон эмхи зургаанууд эхэнхидээ бэелүүдэг".
17-27-дохи статья хаһаха.
18-28-дахн статья ингэжэ найруулаха:
"Статья 28. Эрдэмэй ба (гү, али) эрдэм-техникын ажал ябуулга дэмжэлгын жасанууд
1. Федеральна хуулинуудаар ба Буряад Республикын хуулинуудаар тогтоогдоһон гуримаар эрдэмэй ба (гү, али) эрдэм-техникын ажал ябуулга дэмжэлгын жасануудые Буряад Республикын гүрэнэй засагай зургаанууд, бодото ба юридическэ ноурнууд байгуулагда, тэдэнэй ажал хүдэлмэри федеральна хуулинуудаар ба Буряад Республикын хуулинуудаар хоригдоогүй арга боломжонуудай тоосоогоор голомолгодог.
2. Жасын мүнгэн шэглүүлэгээдэг гээбэл:
- эрдэмэй-техникескэ зүблээлөр ба Буряад Республикын эрдэм-техникын зүблээлэй ба эрдэм хүтэлбэрилгын зургаанай залан хүтэлбэрилдэг гол шэйжэлэлгын, бэдэрлэлгын ба шэйжэлэхэ эрдэмэй шэйжэлэлгэнүүдые голомолгодог;
- федеральна ба республикын тусхай зорилгото эрдэмэй-техникескэ програмнууд болон проектуудые бэелүүлэгээд;
- эрдэмэй удхатай, үндэр техно-логини ба экологическэ сэдэр үйлэдбэринуудые байгуулга ба ашагладага;
- эрдэмэй ба техникын холын хараата ба шэнэ шэглэлүүдээр эрдэмтэ хабаатай ажаллагшадые бэлдэлгын програмнуудые бэелүүлэгээд, тэрэ тоодо хари гүрэндэ бурасал оруулалсан".
19-29-дахн статья ингэжэ найруулаха:
"Статья 29. Эрдэмэй-техникескэ хамжаан
1. Эрдэмэй, эрдэмэй-техникескэ ба шэнэдхэлгын ажал ябуулга бэхжүүлэхэ ба үргэдхэхэ зорилготойгоор Буряад Республикын Правительство республикын бюджет тухай Буряад Республикын хууляар тогтоогдоһон гуримда ба эрхэ байдалда зохио голомолгын жэлээ мүнгэн һангаар дэмжэдэг гээбэл:
- Буряад Республикада байгаа эрдэмэй ба эрдэмэй-техникескэ туйлалануудые идхан сонсоходог уласхоорондын үзэсхэлэнүүдтэ, таһилсалгануудта, конференци, симпозиум, яармагууд ба бусад хэмжээ ябуулануудта хабаадахын тула эрдэмэй бүлэгүүдые;
- уласхоорондын хэмжээндэ оюун ухаанай зөөриин эрхэнүүдэй бэхжүүлгэ хангадаг уласхоорондын зүбшөөрлэй-эрхын ажал ябуулгын эрдэмэй эмхнүүдтэ.
2. Уласхоорондын харилсаа холбоонй түхэл ба аргануудые хизаарлаалга иматгал федеральна хуулинуудаар ба Буряад Республикын хуулинуудаар гү, али уласхоорондын хэлэсэнүүд болон догворнуудаар хараалагдаһан гуримаар зүбшөөг-дэдэг".
Статья 2. Тус Хуули 2003 оной январин 1-һээ хүсэндөө орохо.

Буряад Республикын Президент А.В.ПОТАПОВ.
Улаан-Үдэ хото
2002 оной ноябриин 26
№ 141-III.

Буряад Республикын "Газар тухай" Хуулида хубилалтануудые оруулха тухай

Буряад Республикын Арадай Хурал
2002 оной ноябриин 19-гэ баталан абаа

Статья 1. Буряад Республикын 2000 оной февралын 1-нэй 341 дугаарай "Газар тухай" Хуулида (Буряад Республикын Хуулида шийдхэбэринуудай суглуул-барн, № 4 (8), 2000; № 14 (18), 2000; № 1 (20), 2001; № 4-5 (23-24), 2001; № 3 (35), 2002; № 6 (38), 2002; "Бурятия" сонин, № 21, 03.02.2000; № 22, 04.02.2000; № 202, 21.10.2000; № 3, 06.01.2001; № 85, 11.05.2001; № 40, 05.03.2002; № 102, 08.06.2002) удаахи хубилалтануудые оруулаха гээбэл:

1-дэхи статьягай 1-дэхи зүйл хаһаха.
2-52-дохи статьягай 1-дэхи зүйл ингэжэ найруулаха:
"1. Буряад Республикын зөөриндэ байгаа газарай участогууд эрхэтэдтэ ба юридическэ ноурнуудга Буряад Республикын Правительствоар гү, али тэрэнэй даалгаһан Буряад Республикын гүйсэдхэхы засагай гүрэнэй түлөөлэгэгтэ зургаанаар үгтэдэг.
Муниципальна зөөриндэ байгаа газарай участогууд эрхэтэдтэ ба юридическэ ноурнуудта нютагай өөһэдын хүтэлбэрийн зургаанай шийд-хэбэрээр үгтэдэг.
3. 55-дахн статьягай 2-дохи зүйл ингэжэ найруулаха:
"2. Хубин зөөриндэ байжа болохо тусгаарлагданги уһанай объектуудэй захын хэмжээнүүд (хэмэл түхэлэй хаамал уһанай зөөрэмүүд ба хоорондоо холбоогүй уһанай бусад

зөөрэмүүд) федеральна хуулинтай ба Буряад Республикын хуулинтай зохилдуулан тогтоог-додог".

4-56-дахн статья ингэжэ найруулаха:
"Статья 56. Газарай участогуудые барилгада үгэлгэ "Гүрэнэй ба муниципальна зөөриндэ байгаа газарнуудтай газарай участогуудые барилгада үгэхэ гурим Росси Федерациин Газарай кодексоор тодорхойлогдог".

5-57-дохи статья хаһаха.
6-107-дохи статьягай 1-дэхи зүйл хаһаха.
7-109-дэхи статья хаһаха.
8-115-дахн статьягай 1-дэхи зүйл ингэжэ найруулаха:
"1. Хүдөө ажахиһаа ба ойн ажахиһаа гадуур ашаглаһан тула хүдөө ажахиһаа газар ба районной дунда зэргын хэмжээнһээ дээшэ кадастрын сэгнэлэттэй ойн жасын газарнуудые, нэгэдэхи бүлэгтэй ойгоор эзэлэгдэһэн газарнуудые үгэхэ зорилготойгоор халин абалга федеральна хууляар хараалагдаһан гуримаар бэелүүлэгээдэ болоно."

Статья 2. Тус Хуули албан ёһоор толилогдоһон үдэрһөө хүсэндөө орохо.
Буряад Республикын Президент А.В.ПОТАПОВ
Улаан-Үдэ хото
2002 оной ноябриин 26
№ 156-III

БУРЯД РЕСПУБЛИКЫН ПРАВИТЕЛЬСТВЫН ТОГТООЛ

2002 оной декабриин 17
2002 оной гурбадахи кварталда Буряад Республикын хүн зоной социально-демографическа гол бүлэгүүдэй болон хүн бүхэнэй хүртэсэдэ ажамидаралгыне доодо захын хэмжээнүүдые тогтоохо тухай

«Буряад Республикада ажамидаралай доодо захын хэмжээнэй тухай Буряад Республикын 1997 оной декабриин 25-най 634-й дугаарай Хуулине гүйсэдхэн бэелүүлэхэдээ, Буряад Республикын Правительство ингэжэ тогтооно:

1. Буряад Республикын Ажалай болон социальна хүгжэлтын министрствын дурдаханай ёһоор 2002 оной гурбадахи кварталда Буряад Республикада ажамидаралгын доодо захын хэмжээе нимгээр тогтоохо гээбэл: хүн бүхэнэй хүртэсэдэ - 1801 түхэриг, ажал хэжэ аргатай хүндэ - 1950 түхэриг, пенсионернуудтэ - 1326 түхэриг, үхибүүдтэ - 1735 түхэриг.
2. Тус Тогтоол хуулиаар толилогдоһон үдэрһөө хүсэндөө орохо.

Буряад Республикын Президент А.В.ПОТАПОВ.
Правительствын Түрүүлэгшэ А.В.ПОТАПОВ.

Эмхидхэн байгуулагшад - Буряад Республикын Президент, Арадай Хурал болон Правительство

Генеральная директор - ахамад редактор
А.А.Н.ГАРХАЕВ.
РЕДАКЦИОННО КОЛЛЕГИ: И.М.ЕГОРОВ, И.Б.ДАГБАЕВ (Буряад Республикын Правительство), Ф.П.БОТОНОВА, Ц.Э.ДОЖИНОВ (Буряад Республикын Арадай Хурал), Б.М.Ж.БАЛДАНОВ (генеральная директорэй-ахамад редакторай орлогшо), Г.Х.ДАШЕЕВА (ахамад редакторай орлогшо), Б.В.ГЫНДЫНЦЫРЕНОВ (секретариатые хүтэлбэрлэгшэ-генеральная директорэй орлогшо), А.А.ЭРДЭНИНОВА (харюусагата секретарь); таһагуудые даалгана: Н.Д.НАМСАРАЕВ, А.А.Н.ТЕРГЕНОВ, Т.В.САМБЯЛОВА, Н.А.ГОНЧИКОВА, А.А.ФАДЕЕВА, В.А.ДАМДИНОВА.
Хэблэгтэй байһанай телефоннууд: генеральная директорэй-ахамад редакторай - 21-50-96, приёмный - 21-54-54 (факс), ген. директорэй 1-дэхи орлогшо - ахамад редакторай орлогшын - 21-68-08, ахамад редакторай орлогшынорай - 21-64-36, 21-33-61, секретариатай - 21-50-52; таһагууд: экономикын болон политикын - 21-63-86; соёлтой болон түүхын - 21-60-21, «Морин хуур», «Верный» журналуудай, «Буряад Республикын Хуулида шийдхэбэринуудэй суглуулбарын» редакци - 21-55-97; залуучуудай, оюутдай ажабайдалай болон олонингын хүдэлмэрийн, «Одон» журналай редакци - 21-54-93; мэдээсэлэй - 21-67-81, спортын - 21-54-93, рекламн - 21-62-62, коммерческэ ажалай - 21-55-97, компьютерна түбэй - 21-66-76, бухгалтерин - 21-23-67.
Редакция ороһон материалнууд шүүмжлэгээдэггүй, мүн авторнуудтань бусааргагаргүй.
Тоонуудай, бодото баримтануудай, хүнэй, нютагай нэрэнүүдэй бэшэлгыне хазгайруулан ушарта авторнуудын харюусагатай. Редакциян һанамжа авторайхитай адли бэшэ байжа магад.

Манай адрес:
670000, Улаан-Үдэ хото,
Календариниваны үйтэ, 23,
Хэблэгтэй байһан
"Буряад үнэн".
E-mail:
unen @ buryatia . ru

Газет хэблэлэй 1
хуудһан хэмжээтэй.
Индекс 50901.
Халтын хэлэг - 44500.
Хэблэгтэ
туншаадаһан цаг - 17.00.

"Республиканска типография" гэхэн
АО-до газетэй 2100
хэблээр хэблэгдэнэ.
Директорын телефон: 21-40-45.
Б-0079-дэхи номертойгоор
бүридхлээд абтанхай.